

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

COMMANDEURSKADE 17 &
KWAKELWEG 19

TE MAASLAND



M I L I E U B E H E E R

ECOLOGISCHE QUICKSCAN
COMMANDEURSKADE 17 & KWAKELWEG 19
TE MAASLAND

Colofon

Opdrachtgever: Hoogheemraadschap van Delfland
Phoenixstraat 32
2611 AL Delft

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
010 -249 24 60
info@vdhelm.nl www.vdhelm.nl

Projectfoto's: Dhr. ing. A. Kolders

© VanderHelm Milieubeheer B.V.

Projectcode: 20191027

Verantwoording	Status / versie	Definitief, versie 2
	Datum	20 september 2019
Auteur	Dhr. ing. A. Kolders	
Kwaliteitscontrole	Mevr. M. Kortlever-Boer MSc	
Vrijgave	Mevr. ing. K.E. Orie-Vreugdenhil	

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	4
1.1 AANLEIDING	4
1.2 DOELSTELLING	4
1.3 DESKUNDIGHEID	4
1.4 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	4
1.5 KWALITEITSBORGING.....	5
1.6 VERANTWOORDING	5
2. PROJECTGEBIED.....	6
2.1 HUIDIGE SITUATIE.....	6
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN	7
3. WERKWIJZE	8
3.1 BUREAUONDERZOEK	8
3.2 VELDONDERZOEK	8
4. ONDERZOEKSRESULTATEN	9
4.1 BESCHERMDE SOORTEN	9
4.2 BESCHERMDE GEBIEDEN	15
4.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN	16
5. TOETSING AAN WETGEVING.....	17
5.1 BESCHERMDE SOORTEN.....	17
5.2 BESCHERMDE GEBIEDEN	20
5.3 HOUTOPSTANDEN	20
6. CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN	21
6.1 CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN	21
REFERENTIELIJST	23

BIJLAGEN

1. REGIONALE SITUATIEKAART
2. WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING
3. FOTO'S TER PLAATSE
4. TEKENING BEBOUWDE KOM MAASLAND

1. INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van Hoogheemraadschap van Delfland opdracht gekregen voor het uitvoeren van een ecologische quickscan ter plaatse van Commandeurskade 17 en een watergang tussen de Commandeurskade 17 en de Kwakelweg 19 te Maasland.

1.1 AANLEIDING

De aanleiding tot het uitvoeren van deze ecologische quickscan zijn de voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied. De werkzaamheden betreffen het mogelijk slopen van het gemaal en het bouwen van een nieuw gemaal, het slopen of renoveren van de bijbehorende gebouwen en het verbreden van een watergang. Tijdens de planvorming dient inzichtelijk te worden gemaakt of door de werkzaamheden een negatief effect kan ontstaan op beschermde flora en fauna, beschermde natuurgebieden en houtopstanden. Indien hier sprake van is dient te worden bepaald of deze negatieve effecten kunnen worden voorkomen en of er sprake is van een ontheffing- of meldingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

1.2 DOELSTELLING

Het doel van een ecologische quickscan is om te bepalen of rekening dient te worden gehouden met de Wet natuurbescherming. Dit doel wordt opgesplitst in de volgende subdoelen.

- Het verkrijgen van inzicht in de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora- en fauna in of nabij het projectgebied en het verkrijgen van inzicht in de (mogelijke) effecten van de werkzaamheden op de eventueel aanwezige beschermde soorten.
- Het verkrijgen van inzicht in de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden in of nabij het projectgebied en bepalen of een toetsing nodig is van de effecten van de werkzaamheden op eventueel aanwezige beschermde natuurgebieden.
- Het verkrijgen van inzicht in de aanwezigheid van beschermde houtopstanden.

1.3 DESKUNDIGHEID

De uitvoerend ecologen voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige. Deze voorwaarden zijn vermeld in box 1.

Box 1: Deskundigheid

Het Ministerie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

1.4 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK

De ecologische quickscan betreft een onderzoek naar onder andere de (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in en nabij het projectgebied. Het onderzoek is gebaseerd op een bureaustudie en een éénmalig veldbezoek. Voor een volledige inventarisatie van alle aanwezige flora en fauna ter plaatse van het projectgebied dient een soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd wat veelal gebonden is aan bepaalde perioden in het jaar.

Uit een soortgericht onderzoek kan naar voren komen dat beschermde soorten aanwezig zijn en dat daarop een negatief effect ontstaat. Mitigerende en/of compenserende maatregelen zijn dan nodig en mogelijk dient een ontheffing te worden aangevraagd om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Deze vervolgstappen zijn geen onderdeel van de ecologische quickscan.

De werkzaamheden die in dit onderzoek worden getoetst aan de Wet natuurbescherming zijn beschreven in paragraaf 2.2.

1.5 KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op de door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V.

1.6 VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

2. PROJECTGEBIED

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied bestaat uit het terrein gelegen aan de Commandeurskade 17 en een watergang tussen de Commandeurskade 17 en de Kwakelweg 19 te Maasland. Ter hoogte van de Commandeurskade 17 bevindt zich een gemaal met een woonhuis. De daken van beide gebouwen bestaan uit dakpannen met ruimte onder de dakpannen, het dak is rondom voorzien van een daklijst met ruimte tussen de muren en daklijst. De muren van het gemaal zijn voorzien van open luchtroosters. Rondom beide gebouwen is een tuin aanwezig. De bomen en struiken in de tuin bestaan onder meer uit: schietwilg, ruwe berk, zwarte els, linde en een treurwilg. In de tuin staat een klein houten schuurtje. Dit schuurtje is niet voorzien van een spouw of dakpannen.

Ter hoogte van de Kwakelweg 19 bestaat het projectgebied uit een watergang met oevers en een klein gedeelte van een dijk. De watergang in het projectgebied is circa 1 kilometer lang. De oeervervegetatie bestaat voornamelijk uit riet en de watervegetatie bestaat met name uit waterpest. Tevens behoort een klein stukje dijk (de afscheiding tussen de Middelwatering en de te verbreden watergang) tot het projectgebied (zie afbeelding 3).



Afbeelding 1: Commandeurskade 17 (links) en watergang/dijk ter hoogte van Kwakelweg 19 (rechts).

Het projectgebied is omringd door agrarische percelen. In de bredere omtrek bevindt zich het dorp Maasland en aan de zuidkant bevindt zich het natuurgebied De Vlietlanden.

De begrenzing van het projectgebied wordt weergegeven in afbeelding 2 en 3. Voor de regionale ligging van het projectgebied wordt verwezen naar bijlage 1. Een fotografische weergave van het projectgebied is opgenomen in bijlage 3.

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Projectgebied:	Commandeurskade 17 en Kwakelweg 19
Straat:	Commandeurskade en Kwakelweg
Plaats:	Maasland
Gemeente:	Midden-Delfland
Provincie:	Zuid-Holland



Afbeelding 2: Globale begrenzing projectgebied Commandeurskade 17 met een rode lijn (Bron: Googlemaps).



Afbeelding 3: Globale begrenzing projectgebied Kwakelweg 19 met een rode lijn (Bron: Googlemaps).

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN

In de toekomst is men voornemens om het gemaal en het woonhuis te slopen of te renoveren. In de tuin zijn diverse bomen en struiken aanwezig die mogelijk worden gekapt ten behoeve van de werkzaamheden. De watergang aan de Kwakelweg 19 dient verbreed te worden. De planning van de werkzaamheden is tijdens de uitvoering van de ecologische quickscan nog niet bekend.

3. WERKWIJZE

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus - Branchevereniging voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (juni 2008 en februari 2010). Ten behoeve van het onderzoek zijn een bureaustudie en een veldonderzoek uitgevoerd.

3.1 BUREAUONDERZOEK

De bescherming van soorten is onderverdeeld in drie categorieën: vogels, Europees beschermde soorten (van de Habitatrichtlijn bijlage IV, onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I) en nationaal beschermde soorten. Provincie Zuid-Holland heeft een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën van de lijst van nationaal beschermde soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 voor projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Om te bepalen welke beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn in het projectgebied zijn verscheidene verspreidingsatlassen, verspreidingskaarten, de NDFF en jaarverslagen geraadpleegd. De informatie uit deze atlassen is niet altijd actueel en veelal op uurhok weergegeven (5 x 5 km). Hierdoor kunnen deze gegevens voor het projectgebied enkel als richtlijn worden toegepast en tijdens het veldbezoek worden getoetst. In de NDFF is binnen een straal van 3 kilometer gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten. Deze afstand is in stedelijk gebied overbrugbaar voor een groot aantal beschermde soorten. Daarnaast is gebruik gemaakt van de bureaustudie (VanderHelm Milieubeheer B.V., 20180462) die is opgesteld voor het beheersgebied van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Aan de hand van gegevens van provincie Zuid-Holland en van het Ministerie van Economische Zaken is bepaald of beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en belangrijk weidevogelgebied) aanwezig zijn in of nabij het projectgebied.

Voorts is bepaald of de houtopstand in het projectgebied:

- buiten de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' staat;
- groter is dan 10 are;
- een rijbeplanting betreft die uit meer dan 20 bomen bestaat.

3.2 VELDONDERZOEK

Door een deskundig ecooloog is een veldbezoek uitgevoerd, waarbij is bepaald welke van de in de omgeving voorkomende beschermde soorten op basis van het aanwezige biotoop aanwezig kunnen zijn. Hierbij is specifiek gelet op individuen en sporen zoals uitwerpselen en nesten van beschermde soorten.

Tabel 2 bevat respectievelijk de gegevens van het uitgevoerde veldbezoek.

Tabel 2: gegevens veldbezoek

Datum	Activiteit	Soortgroep	Moment op de dag	Uitvoerende(n)
13-08-2019	Veldbezoek	Flora Vogels Vleermuizen Vissen Amfibieën Grondgebonden zoogdieren Reptielen Schelpdieren	Overdag	Dhr. ing. A. Kolders

4. ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 BESCHERMDE SOORTEN

In tabel 3 zijn beschermde soorten weergegeven die op basis van het bureauonderzoek in het projectgebied kunnen worden verwacht. Op basis van het veldonderzoek zijn vervolgens de twee dikgedrukte en grijs inkleurde, rechter kolommen ingevuld.

Tabel 3: Verwachte beschermde flora – en faunasoorten in het projectgebied op basis van het bureau- en veldonderzoek.

Soort-groep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status	Bron*	Aangetroffen (A), verwacht (V), uitgesloten (U).	Gebieds-functie#
Planten	Muurvaren	<i>Asplenium ruta-muraria</i>	Niet-beschermd	1, 2, 3, 4	A	
Vogels	Inheemse vogels	<i>Aves</i>	Vogelrichtlijn	1, 2, 3, 4	A	V
	Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Vogelrichtlijn, cat. 1	1, 2, 3, 4	V	F
	Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 2	1, 4	V	V
	Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 2	3	A	V, F
	Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Vogelrichtlijn, cat. 4	4	U	N.v.t.
	Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Vogelrichtlijn, cat. 4	4	U	N.v.t.
	Ransuil	<i>Asio otus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 4	1, 2, 3, 4	U	N.v.t.
	Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 4	1, 3	U	N.v.t.
	Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V
	Ekster	<i>Pica pica</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V
	Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V
	Koolmees	<i>Parus major</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V
	Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V
	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V
	Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	V, F, VL
	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	V, F, VL
	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	V, F, VL
	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	V, F, VL
	Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	V, F, VL
Grondgebonden zoogdieren	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Nationaal beschermd	4	U	N.v.t.
	Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus arenicola</i>	Europees beschermd	4	U	N.v.t.
	Boommarter	<i>Martes martes</i>	Nationaal beschermd	4	U	N.v.t.
	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Bunzing	<i>Mustela nutorius</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	

Soort-groep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status	Bron*	Aangetroffen (A), verwacht (V), uitgesloten (U).	Gebieds-functie#
	Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
Amfibieën	Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	U	N.v.t.
	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Bastaardkikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4, 5	V	
weekdieren	Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	V

Legenda:

- Vogelrichtlijn: is van toepassing op alle inheemse vogels.
 - Europees beschermd: deze soorten zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I.
 - Nationaal beschermd: deze soorten zijn opgenomen in bijlage A van de Wet natuurbescherming en niet vrijgesteld door provincie Zuid-Holland.
 - Vrijgesteld: deze soorten zijn opgenomen in bijlage A van de Wet natuurbescherming en vrijgesteld door provincie Zuid-Holland.
 - Vogels, categorie 1: nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als rustplaats (voorbeeld: steenuil);
 - Vogels, categorie 2: nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus);
 - Vogels, categorie 4: nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil);
 - Vogels, categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen;
- * Bron: 1 = verspreidingsatlas; 2 = www.telme.nl; 3 = inschatting op basis van het biotoop (m.b.v. Google Maps); 4 = NDFF, 5 = Bureaustudie Hoogheemraadschap van Delfland
- # = Gebiedsfunctie: V: voortplantingsplaats, rustplaats of nest; F: foeragegebied; VL: vliegroute. De gebiedsfunctie is alleen weergegeven voor streng beschermde soorten

Als aanvulling op de tabel is per soortgroep meer informatie gegeven. Hieronder is voor alle uit de bureaustudie naar voren gekomen soorten behandeld waarom deze soorten worden verwacht of uitgesloten. Voor alle verwachte soorten zijn de gebiedsfuncties en de beschermde elementen volgens de Wet natuurbescherming beschreven.

Vaatplanten

In het projectgebied zijn ten tijde van het locatiebezoek geen strikt beschermde plantensoorten aangetroffen. Onder het gemaal is een stenen muur aanwezig waarop tijdens het veldbezoek muurvaren is waargenomen. Deze soort heeft geen beschermingsstatus. Naast muurvaren zijn binnen het projectgebied geen (beschermde) muurplanten aangetroffen. De bermen aan de noordkant van het projectgebied bestaan uit planten, zoals margriet, knoopkruid, akkerdistel en rolklaver die belangrijk zijn voor insecten en diverse soorten vlinders.

Vogels

Jaarrond beschermde nesten - categorie 1 tot en met 4

Tijdens het locatiebezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen van vogels uit categorie 1 tot en met 4.

Steenuil

Langs de Kwakelweg zijn diverse waarnemingen bekend van steenuilen (bron: NDFF). Langs de Kwakelweg staan boerderijen met schuren en knotwilgen. Dit betreft zeer geschikt leefgebied voor steenuilen. In het projectgebied is geen geschikt broedgelegenheid aanwezig doordat geschikte openingen in gebouw, schuren en/of kasten ontbreken. In het projectgebied zijn drie kleine schietwilgen aanwezig maar hier zijn geen sporen gevonden van steenuilen. In het projectgebied is wel geschikt foerageergebied aanwezig, waaronder de bermen en graslanden rondom de te verbreden watergang. In de directe omgeving zijn voldoende geschikt(ere) foerageergebieden aanwezig, waardoor een essentieel foerageergebied voor de steenuil in het projectgebied niet aanwezig is.

Huismus en gierzwaluw

Tijdens het veldbezoek zijn rondom de gebouwen aan de Commandeurskade 17 enkele roepende en foeragerende huismussen aangetroffen. Beide gebouwen zijn voorzien van dakpannen met ruimte onder de dakpannen (zie afbeelding 4). Hierdoor kan niet worden uitgesloten dat huismussen gebruik maken van beide gebouwen in het projectgebied als broedlocatie. Daarnaast kunnen de huismussen foerageren in de tuin en in de bermen in de directe omgeving. De tuin biedt tevens voldoende beschutting en bescherming tegen predatoren.

De gierzwaluw kan nestelen in de kieren of scheuren die zijn ontstaan door achterstallig onderhoud en onder dakpannen. De dakpannen zijn bereikbaar via openingen die zijn ontstaan doordat enkele pannen scheef liggen.



Afbeelding 4: Geschikte daken en daklijst voor de huismus en gierzwaluw.

Roofvogels en uilen

In het projectgebied zijn geen jaarrond beschermde nesten uit categorie 1 t/m 4 waargenomen. Sperwer, buizerd, boomvalk en ransuil zijn soorten die in bomen broeden. In het projectgebied zijn geen nesten aangetroffen. De bomen in het projectgebied zijn relatief laag die staan in een relatief drukke omgeving. Op basis hiervan kunnen boomvalk en buizerd worden uitgesloten. Deze hebben de voorkeur voor hoge bomen in een rustige omgeving. De ransuil en sperwer zijn minder kritisch en kunnen wel in dergelijke gebieden broeden. Echter zijn in het projectgebied geen nesten aanwezig waardoor sperwer en ransuil

kunnen worden uitgesloten. Beide soorten kunnen gebruik maken van oude kraaien of eksternesten. Indien deze zich in het projectgebied gaan vestigen, kunnen sperwer en ransuil ook in het projectgebied worden verwacht.

Jaarrond beschermde nesten - categorie 5

Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 biedt het projectgebied geschikt biotoop. Door ruimte achter de daklijsten en openingen en kieren in het dak zijn de gebouwen onder meer geschikt voor soorten als boomkruiper, koolmees, pimpelmees en spreeuw. In de bomen zijn enkele holten aanwezig waardoor deze geschikt zijn voor onder andere de grote bonte specht. In de bomen zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. Op basis hiervan kan voor dit jaar de ekster en zwarte kraai worden uitgesloten. Wel kunnen beide soorten zich in de toekomst in het projectgebied gaan vestigen.

Niet jaarrond beschermde nesten (algemene broedvogels)

Voor algemene broedvogels die broeden in bomen, struiken, grasland en watergangen biedt het projectgebied geschikt biotoop. In de watergangen kunnen soorten als waterhoen, wilde eend, krakeend en meerkoet broeden. In de bomen en struiken van het projectgebied worden soorten als bosrietzanger, tijtjaf, zwartkop, tuinfluiter, fitis, winterkoning, merel en zanglijster verwacht.

De watergang die verbreedt wordt bevindt zich in een belangrijk weidevogelgebied. Hier zijn ook diverse waarnemingen bekend van weidevogels, zoals: grutto, kievit, tureluur en scholekster (bron; NDFF). De oevers van de watergang en delen grasland wat verbreedt wordt zijn ideale broedlocaties voor deze weidevogels.

Vleermuizen

De bebouwing en bomen in het projectgebied kunnen op diverse manieren een functie hebben voor vleermuizen (Habitatrichtlijn).

Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen in bebouwing

De gebouwen kunnen op verschillende manieren dienen als voortplantings- en rustplaats voor vleermuizen. De gebouwen zijn geschikt als zomer-, kraam-, paar- en/of individuele winterverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Achter de daklijst rondom beide gebouwen is ruimte aanwezig waar vleermuizen kunnen verblijven en onder het dak is eveneens ruimte aanwezig waar vleermuizen kunnen verblijven. Via de daklijst en kleine openingen en kieren kunnen de vleermuizen de spouw bereiken.

Onder het gemaal is ruimte aanwezig waar vleermuizen kunnen overwinteren (zie afbeelding 5). Met name watervleermuizen kunnen gebruik maken van ruimte onder gemalen. Deze plek is heel geschikt, omdat een brede watergang op het gemaal aansluit. Van watervleermuizen is bekend dat deze kunnen overwinteren onder gemalen, zo is een verblijfplaats bekend langs de Tweemolentjesvaart te Delft. Op basis hiervan kunnen overwinterende (water)vleermuizen niet worden uitgesloten.



Afbeelding 5: Locatie gemaal (links) en detail foto ingang gemaal (rechts).

Kraamverblijfplaatsen

Van ruige dwergvleermuizen zijn slechts twee kraamverblijfplaatsen bekend in Nederland, hoewel er ruimschoots en in de juiste periode onderzoek gedaan is naar kraamverblijfplaatsen. Derhalve kan deze locaties beschouwd worden als uitzonderlijk en kan een kraamverblijfplaats binnen het projectgebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Winterverblijfplaatsen

De aanwezigheid van een massa winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuisen wordt uitgesloten omdat het kleine en lage gebouwen betreffen en de condities in de spouw en onder het dak niet geschikt zijn als massa winterverblijfplaats. De bufferwerking van de gebouwen is niet groot waardoor bij strenge vorst verblijfplaatsen niet vorstvrij zijn.

Voortplantings- of rustplaatsen in bomen

In de tuin van het projectgebied staat een treurwilg en linde met loszittend schors en enkele holten. Deze zijn geschikt als zomer-, kraam- en/of paarverblijfplaatsen voor soorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis.

Vliegroute

De bomen en struiken in het projectgebied zijn mogelijk onderdeel van een vliegroute voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis indien deze verblijfplaatsen hebben in het projectgebied. De bomen en struiken vormen geen lijnvormig geheel wat geleiding biedt aan vleermuisen om zich te verplaatsen van rustplaatsen in de bebouwde kom naar foerageergebied elders. In de omgeving zijn ook diverse alternatieven vliegroutes aanwezig zoals de Zuidgaag en de groene tuinen van het dorp Maasland. Uitgesloten kan worden dat de bomen en struiken in het projectgebied van essentieel belang zijn voor langsvliegende vleermuisen. Mogelijk zijn de bomen en struiken wel van belang voor vleermuisen die in het projectgebied verblijven.

De watergang in het projectgebied betreft een brede watergang. Watergangen zijn voor watervleermuisen belangrijke elementen om zich te verplaatsen. De watergang in het projectgebied is een geschikte vliegroute om zich te verplaatsen van het projectgebied naar de Vlietlanden en Broekpolder. Voor eventuele vleermuisen die in het projectgebied verblijven zal deze vliegroute essentieel zijn. Voor vleermuisen die zich verplaatsen van rustplaatsen in de bebouwde kom naar foerageergebieden elders zijn in de omgeving van het projectgebied alternatieve vliegroutes/watergangen aanwezig zoals de Zuidgaag en de Middelwatering. Uitgesloten kan worden dat de watergang in het projectgebied van essentieel belang is voor langsvliegende vleermuisen. Mogelijks is de watergang wel van essentieel belang als vliegroute indien watervleermuisen in het projectgebied verblijven.

Foerageergebied

De bomen en watergang in het projectgebied kunnen voor vleermuisen dienen als foerageergebied. In de omgeving zijn diverse alternatieven aanwezig voor vleermuisen om te foerageren, zoals de watergangen de Zuidgaag, Middelwatering en de groene tuinen van het dorp Maasland. Op ruimere afstand van het projectgebied is het natuurgebied de Broekpolder en de Vlietlanden een veel geschikter alternatief voor vleermuisen om te foerageren. Op basis hiervan kan in het projectgebied een essentieel foerageergebied voor de watervleermuis, gewone- en ruige dwergvleermuis worden uitgesloten.

Te verwachten beschermd element per vleermuissoort

In tabel 4 wordt per vleermuissoort weergegeven welk beschermd element verwacht wordt.

Tabel 4: verwachte beschermde elementen per vleermuissoort

Soort	Type verblijfplaats				Vliegroute (mogelijk essentieel)	Foerageer- gebied (mogelijk essentieel)
	Zomer-	Kraam	Paar	Massa- winter		
Gewone dwergvleermuis	Ja (G/B)	Ja (G)	Ja (G/B)	Nee	Ja#	Nee
Laatvlieger	Ja (G)	Ja (G)	Ja (G)	n.v.t.	Nee	Nee
Rosse vleermuis	Ja (B)	Ja (B)	Ja (B)	n.v.t.	Nee	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja (G/B)	Nee	Ja (G/B)	n.v.t.	Ja#	Nee
Watervleermuis	Ja (B)	Ja (B)	Nee	Ja (G)*	Ja#	Nee

G= gebouwen / B= bomen

*van de watervleermuis kan niet worden uitgesloten dat deze het gemaal gebruiken als winterverblijfplaats.

lijnvormige elementen in het projectgebied zijn mogelijk alleen onderdeel van een essentiële vliegroute als er verblijfplaatsen in het projectgebied aanwezig zijn.

Grondgebonden zoogdieren

In het projectgebied worden enkel vrijgestelde zoogdieren verwacht zoals woelrat, egel, haas, konijn, vos, bunzing, wezel, hermelijn en diverse muizensoorten. Uit NDFF komt naar voren dat in de omgeving van het projectgebied diverse Europees- en Nationaal beschermde soorten zijn waargenomen. Deze kunnen in het projectgebied worden uitgesloten. Hieronder volgt op basis waarvan deze kunnen worden uitgesloten.

Noordse woelmuis

Binnen een straal van 3 kilometer zijn waarnemingen bekend van Noordse woelmuizen (bron: NDFF). De waarnemingen zijn afkomstig uit de Broekpolder een natuurgebied op ongeveer 1 kilometer ten zuiden van het projectgebied. Binnen het projectgebied is geen waarnemingen bekend. Geschikt habitat is voor deze soort (variatie in kruidenvegetatie, overgangszones tussen land en water met riet, aanwezigheid van zeggensoorten en combinatie van moerassen en droge delen) niet aanwezig. Daarnaast betreffen dit bekende populaties die geïsoleerd zijn door intensief agrarische landbouw. Op basis hiervan kunnen Noordse woelmuizen in het projectgebied worden uitgesloten.

Waterspitsmuis

Eveneens in de Broekpolder en Vlietlanden zijn waarnemingen bekend van de waterspitsmuis (bron: NDFF). Binnen het projectgebied is geen waarnemingen bekend. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig is en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden (bron: Zoogdierenvereniging). Dit is in het projectgebied niet aanwezig, enkel hoge rietvegetatie. De bodembedekkende vegetatie rondom het projectgebied bestaat uit een intensief gemaaid grasperceel en beweidt met koeien. Op basis hiervan kunnen waterspitsmuizen in het projectgebied worden uitgesloten.

Boommarter

Tevens zijn waarnemingen bekend van boommarters in de Broekpolder (bron: NDFF) op ongeveer 3 kilometer afstand. Binnen het projectgebied zijn geen geschikte structuren aanwezig voor de boommarter. De boommarter profiteert van (grote) ingerotte holten in bomen, grote spechtenholten, konijn- en vossenholten. Deze zijn in het projectgebied niet aanwezig. Op basis hiervan kunnen boommarters in het projectgebied worden uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving is op ruim 3 kilometer afstand één waarneming bekend van de rugstreeppad en die is afkomstig uit de Broekpolder. Verder zijn in de omgeving geen waarnemingen van rugstreeppadden bekend (bron: NDFF). In het projectgebied is een vrij brede watergang aanwezig waarvan de oevers begroeid zijn met riet. Rugstreeppadden zijn voor de voortplanting afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruikt gemaakt van tijdelijke poelen of plassen of kleine slootjes. Geschikt voortplantingswater is hierdoor (omdat gebruik wordt gemaakt van tijdelijke/ondiepe poelen of slootjes) niet aanwezig, omdat het een brede watergang betreft waar naar alle waarschijnlijkheid ook veel vissen in aanwezig zijn, die de eieren/larve van de rugstreeppadden opeten.

Geschikte overwinteringsplaatsen voor rugstreeppadden betreffen onder andere holten in oevers. Deze zijn mogelijk in het projectgebied aanwezig. Echter is in de ruime omgeving maar één waarneming van de rugstreeppad bekend. Om het projectgebied te bereiken zijn diverse barrières aanwezig zoals: grote watergangen (de rugstreeppad is een slechte zwemmer) en intensief agrarische landbouw. Op basis hiervan kunnen voortplantings- en overwinteringsgebieden en kolonisatie van rugstreeppadden in het projectgebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

In het projectgebied worden enkel vrijgestelde soorten zoals kleine watersalamander, meerkikker, bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad verwacht.

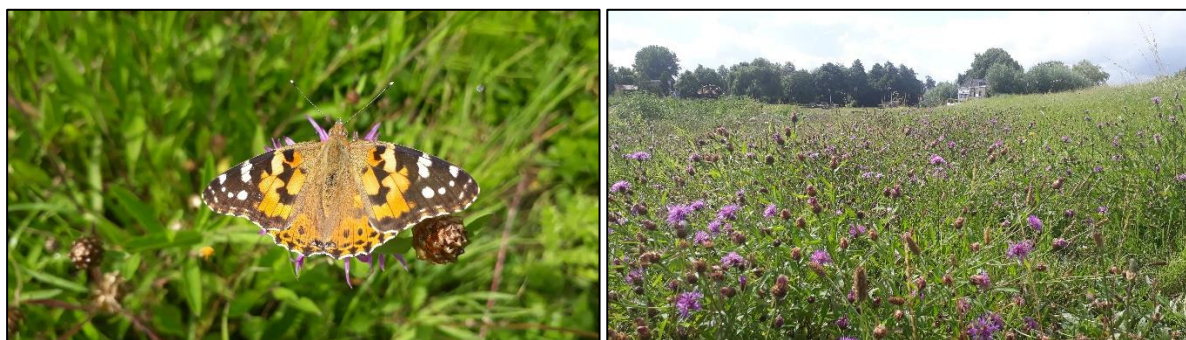
Slakken

De platte schijfhoren is aangetroffen in de directe omgeving van het projectgebied (bron: VanderHelm Milieubeheer B.V., 20180462). Het projectgebied vormt het leefgebied voor diverse slakkensoorten waaronder de platte schijfhoren (Habitatrichtlijn). Deze soort prefereert namelijk veensloten met een goede waterkwaliteit en een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Hierdoor kan de platte schijfhoren in het projectgebied niet worden uitgesloten.

Overige soorten

Tijdens het locatiebezoek zijn geen beschermde (met uitzondering van de zorgplicht) kevers, reptielen, vaatplanten, vissen, libellen en kreeftachtigen waargenomen. Beschermde soorten binnen deze soortgroepen worden op basis van verspreiding en biotoop niet verwacht in het projectgebied.

Tijdens het veldbezoek zijn tientallen distelvlinders, enkele icarusblauwtjes, gele luzernevlinder, hooibeestje, landkaartje en diverse bijen waargenomen (zie afbeelding 6). Geadviseerd wordt om tijdens de werkzaamheden hier rekening mee te houden en de planten zoveel als mogelijk te behouden.



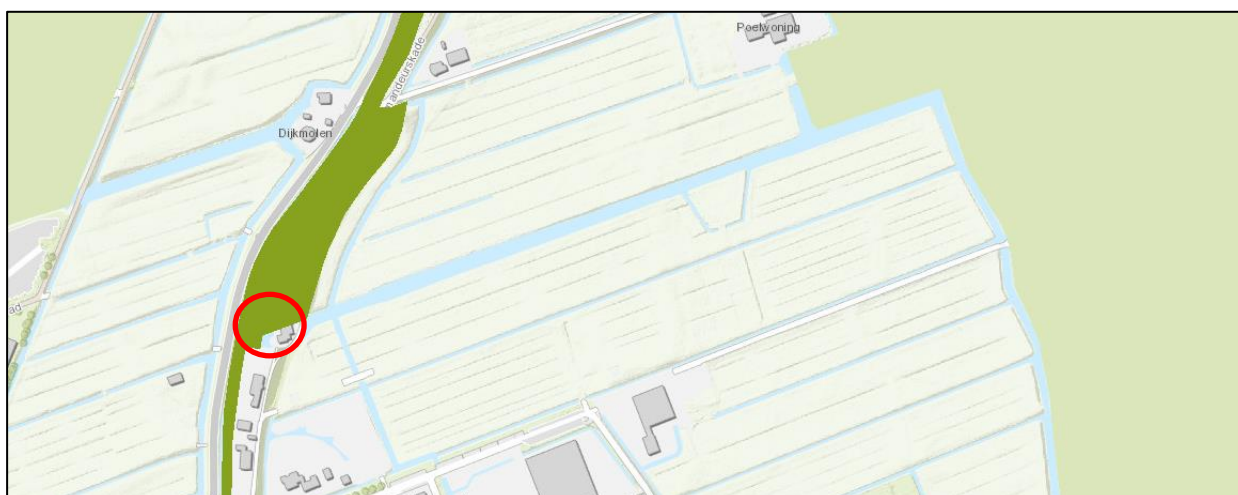
Afbeelding 6: Distelvlinder (links) en bloemrijke bermen aan de noordkant (rechts).

4.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

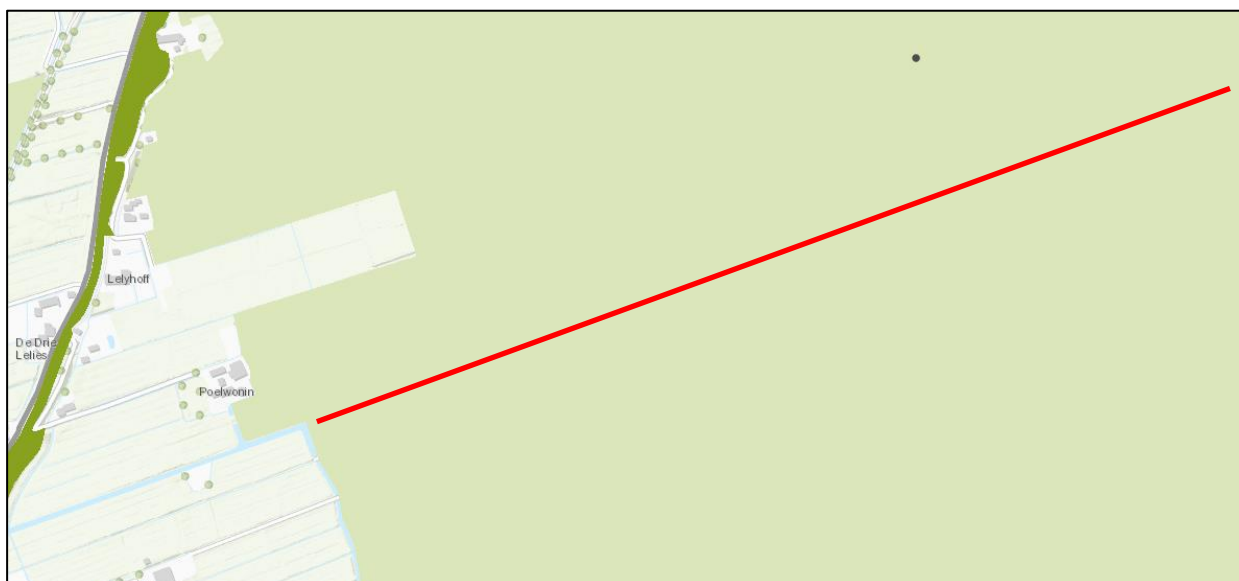
Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een natuurgebied dat beschermd wordt door de Wet natuurbescherming. Het dichtstbijzijnde beschermde Natura 2000-gebied is Solleveld & Kapittelduinen. Dit natuurgebied ligt op circa 6 kilometer ten noordwesten van het projectgebied.

Het projectgebied maakt deel uit van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN gebied betreft een lange verbinding wat de oevers vormen van de Zuidgaag. Het gaat hier om natte hooilanden die onderdeel zijn van de Vlietlanden. In afbeelding 7 is het projectgebied weergegeven in relatie tot NNN-gebieden.

De te verbreden watergang in het gebied bevindt zich in een belangrijk weidevogelgebied. Op afbeelding 8 is het projectgebied weergegeven in relatie tot belangrijk weidevogelgebied.



Afbeelding 7: Projectgebied (begrenzing aangegeven met een rode lijn) in relatie tot de beschermde natuurgebieden en NNN-gebieden. De donker groen gekleurde delen zijn onderdeel van de NNN en de lichtgroen gekleurde delen van onderdeel van belangrijke weidevogelgebied.



Afbeelding 8: Projectgebied (begrenzing aangegeven met een rode lijn) in relatie tot de belangrijke weidevogelgebieden. De donker groen gekleurde delen zijn onderdeel van de NNN en de lichtgroen gekleurde delen van onderdeel van belangrijke weidevogelgebied.

4.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

De bomen in het projectgebied bevinden zich buiten de 'bebouwde kom Boswet' van gemeente Midden-Delfland. De beplanting bestaat uit schietwilg, gewone es, treurwilg en een linde. De beplanting van bomen heeft een oppervlakte kleiner dan 10 are en is bestaat niet uit een rij van 20 bomen.

5. TOETSING AAN WETGEVING

In dit hoofdstuk is beschreven wat de wettelijke consequenties zijn die voortvloeien uit de aanwezigheid van beschermde soorten, natuurgebieden en houtopstanden zoals beschreven in hoofdstuk 4. Hieraan voorafgaand wordt zeer kort ingegaan op de –nu – meest van toepassing zijnde wetteksten.

De Nederlandse overheid heeft de in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren ingedeeld in verschillende beschermingsregimes. De mate van bescherming verschilt per soort. Zo zijn sommige vogels (en hun eieren en nesten) het hele jaar door 'strikt' beschermd, wat inhoudt dat ze niet verstoord mogen worden (Vogelrichtlijn, categorie 2, zie box 2). Andere soortgroepen kunnen vallen onder de habitatrichtlijn (zie box 3). Ook voor deze soorten geldt dat (vaste) verblijf-/ standplaatsen en/of individuen niet opzettelijk mogen worden vernietigd of verstoord. Zelfs dieren en planten die niet officieel beschermd zijn mogen nog rekenen op enige vorm van bescherming. De Zorgplicht (box 4) stelt namelijk dat (individuele) dieren of planten überhaupt niet opzettelijk mogen worden vernietigd of verstoord.

Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 2.

5.1 BESCHERMDE SOORTEN

Op basis van de bureaustudie en de veldinventarisatie worden diverse beschermde soorten verwacht in het projectgebied.

Vogels

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten kan middels de quickscan niet worden uitgesloten.

Jaarrond beschermde nesten categorie 1-4

Onder het pannendak van het gemaal met woonhuis worden jaarrond beschermde nesten verwacht van huismussen en gierzwaluwen (Vogelrichtlijn en categorie 2). Jaarrond beschermde nesten zijn nesten van vogels die hier jaarrond gebruik van maken of jaarlijks terugkeren naar hetzelfde nest. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (zie box 2), dus ook als het nest niet in gebruik is om te broeden.

Indien jaarrond beschermde nesten van huismussen en gierzwaluwen aanwezig zijn zullen deze door de renovatiewerkzaamheden worden vernield wat een overtreding van artikel 3.1 betreft. Wanneer werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd bestaat de kans dat de nesten opzettelijk worden verstoord en dieren worden gedood. Om te bepalen of sprake is van een overtreding van artikel 3.1 dient in eerste aanleg te worden bepaald of nesten van huismussen en gierzwaluwen aanwezig zijn.

Voorts kan worden bepaald of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd onder een goedgekeurde gedragscode of dat een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

Jaarrond beschermde nesten categorie 5 (voldoende alternatief)

De boomkruiper, koolmees, pimpelmees, grote bonte specht en spreeuw zijn vogels met jaarrond beschermde nesten uit categorie 5, die in het projectgebied voor (kunnen) komen. Jaarrond beschermde nesten zijn nesten van vogels die hier jaarrond gebruik van maken of jaarlijks terugkeren naar hetzelfde nest.

Deze nesten zijn jaarrond beschermd, middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (zie box 2), dus ook als het nest niet in gebruik is om te broeden. Voor jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 geldt echter dat als in de omgeving voldoende alternatief aanwezig is, de nesten een gelijke beschermingsstatus hebben als niet-jaarrond beschermde nesten. In dit geval is voor alle aanwezige en te verwachten soorten voldoende alternatief in de omgeving en geldt de bescherming alleen wanneer een broedgeval aanwezig is. De periode waarin de meeste kans is op de aanwezigheid van vogelnesten in het voorjaar en de zomer.

Niet-jaarrond beschermde nesten (algemene broedvogels)

In de bomen en watergangen van het projectgebied worden niet-jaarrond beschermde nesten van vogels als waterhoen, wilde eend, krakeend, meerkoet bosrietzanger, tiftjaf, zwartkop, tuinfluiter, fitis, winterkoning, merel, zanglijster, grutto, kievit, tureluur en scholekster worden verwacht. De nesten en functionele leefomgeving van deze soorten zijn beschermd middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (zie box 2).

Door de werkzaamheden uit te voeren tijdens het broedseizoen kunnen nesten in de watergang en de oever worden vernield en kunnen eieren en individuen worden beschadigd of gedood. Dit betreft een overtreding van artikel 3.1. Tijdens het voorjaar en de zomer is de kans op aanwezigheid van vogelnesten het grootst. Als in deze gevoelige periode wordt gewerkt dient rekening te worden gehouden met broedvogels en moeten eventueel maatregelen worden genomen om het doden van vogels en de vernieling en beschadiging van nesten en eieren te voorkomen.

Door het uitvoeren van werkzaamheden tijdens het broedseizoen kunnen vogels worden gedood. Met name kuikens zijn erg kwetsbaar, ook wanneer zij net het nest hebben verlaten.

Box 2: Verbodsbepalingen Vogelrichtlijn

Artikel 3.1 Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen

Vleermuizen

Voortplantings- en rustplaatsen

De gebouwen in het projectgebied bevatten mogelijk voortplantings- en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger (Habitatrichtlijn). De ruimte onder het gemaal kan dienen als overwinteringsplaats voor (water)vleermuizen. Daarnaast bevatten de bomen in het projectgebied mogelijk holten die kunnen dienen als voortplantings- en rustplaats van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. Individuen, voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen zijn beschermd middels artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (zie box 3).

De sloop van een gebouw of het kappen van bomen met daarin vleermuizen kan leiden tot het doden van vleermuizen en vernielen van voortplantings- en rustplaatsen, wat een overtreding van artikel 3.5 betreft. Om te bepalen of sprake is van een overtreding van artikel 3.5 dient in eerste aanleg te worden bepaald of voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het te slopen gebouw. Voorts kan worden bepaald of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd onder een goedgekeurde gedragscode of dat een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

Functionele leefomgeving (vliegroute).

De bomen en struiken en/of de watergang in het projectgebied functioneren mogelijk als essentiële vliegroute voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis die in het projectgebied verblijven. Essentiële vliegroutes zijn beschermd middels artikel 3.5, lid 4, van de Wet natuurbescherming (zie box 3). Om te bepalen of sprake is van een overtreding van artikel 3.5 dient in eerste aanleg te worden bepaald of de betreffende vleermuissoorten verblijfplaatsen hebben in het projectgebied. Voorts kan worden bepaald of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd door te werken onder een goedgekeurde gedragscode en het nemen van mitigerende maatregelen.

Box 3: Artikel 3.5: Habitatrichtlijn

Artikel 3.5 Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Slakken

De platte schijfhoren (Habitatrichtlijn) wordt verwacht in het projectgebied. Individuen, voortplantings- en rustplaatsen van de platte schijfhoren zijn beschermd middels artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (box 3). Door het verbreden van de sloot gaan voortplantings- en rustplaatsen van de platte schijfhoren verloren, wat een overtreding van artikel 3.5 betreft.

Om te bepalen of sprake is van een overtreding van artikel 3.5 dient in eerste aanleg te worden bepaald of de platte schijfhoren aanwezig is in het projectgebied. Voorts kan worden bepaald of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd onder een goedgekeurde gedragscode of dat een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

Overige en vrijgestelde soorten (zorgplicht)

Op basis van bureaustudie en veldinventarisatie worden geen beschermde (met uitzondering van de zorgplicht) vissen, reptielen, vaatplanten, kevers, vlinders, libellen en kreeftachtigen verwacht in het projectgebied. Wel komen van enkele van deze soortgroepen algemene soorten en door provincie Zuid-Holland vrijgestelde soorten voor in het projectgebied. Deze soorten worden beschermd middels de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (zie box 4). Dit houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Box 4: Artikel 1.11, Zorgplicht

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura-2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura-2000 gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

5.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

Het projectgebied is niet gelegen in een natuurgebied dat beschermd is door de Wet natuurbescherming. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bevindt zich op circa 6 km ten noordwesten van het projectgebied. Gezien de voorgenomen werkzaamheden (het renoveren en/of het slopen van de gebouwen) en de afstand tot het beschermde natuurgebied wordt een negatief extern effect op Natura 2000-gebieden uitgesloten. Het onderdeel gebiedenbescherming, artikel 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming is dan ook niet van toepassing op het onderhavige project. Indien besloten wordt om in het projectgebied nieuwbouw te realiseren, wordt geadviseerd om een voortoets uit te voeren.

Het projectgebied is mogelijk gelegen in een gebied van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het betreft een oevers met groenstrook, gedeelte van de tuin en het gemaal aan de noordzijde van het projectgebied. De grenzen van het NNN zijn niet helemaal duidelijk. De eerste vervolgactie voor het NNN is om contact op te nemen met provincie Zuid-Holland om te beoordelen of het projectgebied binnen de NNN valt. Mogelijk is het noodzakelijk om een nee, tenzij-toets uit te voeren.

Door het verbreden van de watergang wordt gewerkt in een belangrijk weidevogelgebied. Deze werkzaamheden hebben eveneens mogelijk een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden. De eerste vervolgactie voor het belangrijke weidevogelgebied is om contact op te nemen met de Provincie om te beoordelen in hoeverre het nodig is om een nee, tenzij-toets uit te laten voeren.

5.3 HOUTOPSTANDEN

De houtopstand in het projectgebied bevindt zich buiten de 'bebouwde kom boswet' (zie bijlage 4). De houtopstand is kleiner dan 10 are en betreft een rij van minder dan 20 bomen. Op basis hiervan maken de houtopstanden in het projectgebied geen deel uit van beschermde houtopstanden. Voor het kappen van de bomen is dan ook geen melding noodzakelijk in het kader van artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is wel een kapvergunning vereist binnen de gemeente Midden-Delfland.

6. CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN

In het onderhavige hoofdstuk zijn de conclusies van de ecologische quickscan opgenomen die is uitgevoerd ten behoeve van het project commandeurspolder 17 en Kwakelweg 19 te Maasland. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden.

Uit de ecologische quickscan blijkt dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden rekening dient te worden gehouden met de Wet natuurbescherming.

6.1 CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN

De conclusies en vervolgstappen zijn in onderstaande tabellen per onderdeel van de Wet natuurbescherming weergegeven.

6.1.1 BESCHERMDE SOORTEN

Tabel 5: Beschermde soort(groep)en binnen het projectgebied en de bijbehorende vervolgstappen en/of te nemen maatregelen

Soort(groep)	Verwacht (V) / aangetroffen (A): locatie	Vervolgstappen en/of te nemen maatregelen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.
Vogels		
Huismus	V + F: onder de dakpannen van het gemaal met woonhuis en de tuin	Voorafgaand aan de geplande werkzaamheden dient een soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd om de aan- of afwezigheid van nesten, rustplaatsen en essentieel leefgebied van de huismus aan te tonen. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017), in de periode van 1 april tot en met 15 mei. Op basis van dit onderzoek kan worden bepaald of voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden een ontheffing op de Wet natuurbescherming dient te worden aangevraagd.
Gierzwaluw	V: onder de dakpannen en in de kopgevels van het gemaal met woonhuis	Voorafgaand aan de geplande werkzaamheden dient een soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd om de aan- of afwezigheid van nesten van de gierzwaluw aan te tonen. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017), in de periode van 1 juni tot en met 15 juli. Op basis van dit onderzoek kan worden bepaald of voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden een ontheffing op de Wet natuurbescherming dient te worden aangevraagd.
Categorie 5 en algemene broedvogels	A + V: in (de omgeving van) het projectgebied	Geadviseerd wordt de werkzaamheden in eerste instantie uit te voeren buiten het broedseizoen. Enkel indien tijdens een controle, uitgevoerd door een deskundig ecooloog, blijkt dat in het projectgebied en de directe omgeving geen broedende vogels of nesten aanwezig zijn, kunnen werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van maart tot en met augustus. De daadwerkelijke periode is afhankelijk van weersinvloeden en vogelsoorten die in het projectgebied worden verwacht. De duur van het broedseizoen dient te worden bepaald door een deskundig ecooloog. Indien algemene broedvogels in het projectgebied broeden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen en dient door een deskundig ecooloog te worden bepaald of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.
Vleermuizen		
Vleermuizen	V, VL, F: gebouwen, bomen, gemaal en watergangen	Voorafgaand aan de geplande werkzaamheden dient een soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd om de aan- of afwezigheid van voortplantings- en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en rosse vleermuis aan te tonen. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017), in de periode van mei tot en met september. Op basis van dit onderzoek kan worden bepaald of voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden een ontheffing op de Wet natuurbescherming dient te worden aangevraagd. Daarnaast dient in de winter een winterinspectie te worden uitgevoerd naar overwinteren (water)vleermuizen onder het gemaal. In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het actieve seizoen van vleermuizen (globaal van april tot november) of overdag in het actieve seizoen uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is dient verstoring van

Soort(groep)	Verwacht (V) / aangetroffen (A): locatie	Vervolgstappen en/of te nemen maatregelen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.
		veermuizen in de avond/nacht door verlichting zoveel als mogelijk te worden voorkomen. Dit kan worden bereikt door bijvoorbeeld bouwlampen gericht op het werk te laten schijnen, zodat uitstraling van licht naar de omgeving wordt voorkomen.
Weekdieren		
Platte schijfhoren	V: in de te verbreden watergang	Een soortgericht onderzoek uitvoeren om het voorkomen in het projectgebied vast te stellen of uit te sluiten doormiddel van een veldbezoek in de periode juni t/m augustus. Op basis van dit onderzoek kan worden bepaald of voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden een ontheffing op de Wet natuurbescherming dient te worden aangevraagd.
Overige soorten		
Algemene en vrijgestelde grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen	A + V: in (de omgeving van) het projectgebied	Gedurende de werkzaamheden dient voldoende zorg in acht te worden genomen voor alle in het wild voorkomende flora en fauna. Aanwezige dieren moeten voldoende tijd krijgen om te kunnen vluchten. Bij het dempen van watergangen dienen aanwezige amfibieën, vissen en zoetwatermosselen te worden afgevangen, onder begeleiding van een deskundig ecooloog. Indien men onverwachts strikt beschermde soorten aantreft dient direct een deskundig ecooloog te worden geraadpleegd om af te stemmen of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming. Bij twijfel over de aanwezigheid van een strikt beschermde soort wordt geadviseerd altijd de hulp van een deskundige in te schakelen.

6.1.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

Tabel 6: Beschermde gebiedstypes binnen het projectgebied en de bijbehorende vervolgstappen en/of maatregelen

Beschermde gebieden	Vervolgstappen en te nemen maatregelen om overtreding Wet natuurbescherming te voorkomen
Natura 2000-gebied	Geen effecten te verwachten bij renovatie en/of sloop van de bouwen. Vervolgstappen zijn dan ook niet noodzakelijk. Indien besloten wordt om in het projectgebied nieuwbouw te realiseren, wordt geadviseerd om een voortoets uit te voeren.
Natuurnetwerk Nederland	Het projectgebied is gelegen in NNN. In overleg met Provincie Zuid-Holland dient te worden bepaald welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.
Beschermde weidevogelgebied	Het projectgebied is gelegen in een belangrijk weidevogelgebied. In overleg met Provincie Zuid-Holland dient te worden bepaald welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

6.1.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

Tabel 7: Beschermde houtopstanden binnen het projectgebied en de bijbehorende vervolgstappen en/of maatregelen

Beschermde houtopstanden	Vervolgstappen en te nemen maatregelen om overtreding Wet natuurbescherming te voorkomen
De bomen in het projectgebied maken geen deel uit van beschermde houtopstanden	Voor het kappen van de bomen is dan ook geen melding noodzakelijk in het kader van artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk dient voor het kappen van de bomen wel een omgevingsvergunning te worden aangevraagd bij gemeente Midden-Delfland.

6.1.4 VRIJBLIJVENDE AANBEVELING

Tabel 8: Vrijblijvende aanbevelingen

Aanbeveling
Geadviseerd wordt om tijdens de werkzaamheden rekening te houden met de planten, vlinders en insecten in de berm aan de noordkant van het projectgebied.

REFERENTIELIJST

- Alterra Wageningen UR. Landelijke Vegetatie Databank.
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemaps/vddata.aspx?meta=info>
- Bij12 (2017) Kennisdocument Huismus
- Bryja, J., Kanuch, P., Fornuskova, A., Bartonicka, T., Rehak, Z. (2009) *Low population genetic structuring of two cryptic bat species suggests their migratory behaviour in continental Europe*. Biological Journal of the Linnean Society, Vol. 96, pp. 103-114
- De Vlinderstichting. *Libellennet; alles over libellen*. <http://www.libellennet.nl/>
- De Vlinderstichting. *Vlindernet; alles over vlinders*. <http://www.vlindernet.nl/>
- Diepenbeek, A. van (1999). *Veldgids Diersporen. Sporen van gewervelde landdieren*. Uitgeverij KNNV.
- Koning, J. de; Broek, JW van den; Meyere, D. de & Bruens, H. (2009). *Dendrologie van de lage landen*. Uitgeverij KNNV.
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). *Weeroverzichten*
- Korsten, E., E.A. Jansen, M. Boonman, M.J. Schillemans en H.J.G.A. Limpens (2016) *Swarm and Switch: On the trail of the hibernating common pipistrelle*. Bat News. No. 110. p. 8-10. Bat Conservation Trust. London
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, *Zoogdieren van West-Europa*. 2^e druk 2003 VZZ. Uitgeverij KNNV.
- Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen en R.P.W.H. Felix (1993). *Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld*. 4^e geheel herziene druk. RAVON.
- Meijden, R. van der (2004). *Heukels' Flora van Nederland*. 23^e druk. Uitgeverij Wolters-Noordhoff.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (2011) *Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis - Pipistrellus pipistrellus*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1979). *Vogelrichtlijn*. 79/409/EEG.
- Nederlandse vereniging voor libellenstudie (2002). *Atlas van de Nederlandse libellen – Nederlandse fauna 4*. KNNV, EIS.
- Nationale Databank Flora en Fauna (2016), *NDFF Uitvoerportaal*.
- Nie, H.W. de (1996). *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*.
- Provincie Zuid-Holland (2016). *Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 9 november 2016, tot vaststelling van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, met nummer 6949*
- Provincie Zuid-Holland (2016), *Interactieve atlassen en kaarten*.
<https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. *AERIUS Calculator*
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. <https://www.sovon.nl/>
- SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998 - 2000 - Nederlandse fauna 5*. KNNV & EIS.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland (2005). *Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels*. Tirion Uitgevers
- Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON). <http://www.ravon.nl/>
- Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna (VOFF). *Waarnemingen van flora en fauna*.
<https://www.telmeel.nl/?c=portal&m=telmeel>
- Rijksoverheid (2012). Versie 0.4. *Memorie van toelichting bij het voorstel van wet met regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*
- Rijksoverheid (2016). *Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden*. Stb-2016-34 ISSN 0920 – 2064 's-Gravenhage 2016. *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de Natuur (Wet natuurbescherming)*.
- VanderHelm Milieubeheer B.V. *Bureaustudie beschermde soorten beheersgebied Hoogheemraadschap van Delfland*. Kenmerk: 20180462, d.d. 21 maart 2019.
- Zoogdierverseniging. *Zoogdielatlas*. <http://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdielatlas>

BIJLAGE 1 REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED



○ = Projectgebied

BIJLAGE 2 WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING

In Nederland wordt de bescherming van natuur geregeld met behulp van de Wet natuurbescherming. Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van enerzijds in het wild levende dieren (fauna) en planten (flora) en anderzijds de gebiedsbescherming en de bescherming van houtopstanden. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de vigerende wet- en regelgeving inzake de Wet natuurbescherming.

WET NATUURBESCHERMING (01-01-2017)

De Wet natuurbescherming is een samenvatting van drie voormalige natuurwetten: De Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Onder de Wet natuurbescherming valt nu de soortenbescherming en de gebiedsbescherming.

SOORTENBESCHERMING (FLORA EN FAUNA)

De Wet natuurbescherming beschermt kwetsbare en zeldzame flora en fauna. De wet geldt daar waar beschermde soorten voorkomen. De beschermde soorten zijn onderverdeeld in Europees- en nationaal beschermde dier- en plantensoorten. Afhankelijk van de beschermde status van een soort dient bij de aantasting van exemplaren of nesten, voortplantings- of rustplaatsen van deze soort, een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Belangrijk voor de toekenning hiervan is de status, maar ook of de duurzame instandhouding van de populatie wel of niet in het geding is. Indien geen verbodsbepalingen worden overtreden kan mogelijk worden volstaan met een mitigatieplan.

Europees beschermde dier- en plantensoorten

Deze soorten betreffen in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn en vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Voor deze soorten dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen gegarandeerd wordt. Tevens kunnen werkzaamheden, onder voorwaarden, worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, dwingende redenen van groot openbaar belang of volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn

Voor vogels dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de nesten en rustplaatsen gegarandeerd wordt. Tevens kunnen werkzaamheden, onder voorwaarden, worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer of volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden.

Nationaal beschermde dier- en plantensoorten

Deze soorten betreffen in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij de Wet natuurbescherming.

Vrijstelling

Middels een vrijstellingsregeling kan in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling vrijstelling verleend worden voor nationaal beschermde dier- en plantensoorten. Derhalve hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor deze soorten blijft wel de algemene zorgplicht van kracht. Per provincie wordt een vrijstellingslijst opgesteld. Elke provincie kan ervoor kiezen om verschillende soorten vrij te stellen. Per project zal gekeken moeten worden welke dier- en plantensoorten in de betreffende provincie zijn vrijgesteld. Voor soorten die niet zijn vrijgesteld dient gewerkt te worden volgens een goedgekeurde gedragscode, of dient bij de aantasting van exemplaren nesten, voortplantings- of rustplaatsen van deze soort bij activiteiten die de verbodsbepalingen overtreden, een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

VERBODEN HANDELINGEN

Naast de zorgplicht zijn een aantal verboden handelingen opgenomen. Deze worden hieronder weergegeven.

Artikel 3.1 Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Nationaal beschermde dier- en plantensoorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;

- c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Gedragscode

Voor zowel Europees als nationaal beschermde soorten geldt dat werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden volgens een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. De betreffende gedragscode moet voor de werkzaamheden en soort(groep) geschreven en beschikbaar zijn. Dit geldt indien de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of –bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik, of
- een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd onder een gedragscode, mits de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van de soorten behouden blijft.

Positieve afwijzing

Als er maatregelen genomen worden om de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van zowel Europees als nationaal beschermde soorten garanderen, is een ontheffing op de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk. Om er echter zeker van te zijn of de opgestelde mitigerende maatregelen voldoende zijn, kan op basis van deze maatregelen een ontheffing bij de betreffende provincie worden aangevraagd. Indien de provincie akkoord gaat met de mitigerende maatregelen en de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van de soorten hiermee behouden blijft, wordt de ontheffingsaanvraag positief afgewezen en mogen de werkzaamheden zonder ontheffing worden uitgevoerd.

ZORGPLICHT

De zorgplicht valt onder zowel de soortenbescherming (dier- en plantensoorten) als gebiedsbescherming. Onderstaand worden de maatregelen met betrekking tot zorgvuldig handelen weergegeven, zoals opgenomen artikel 1.11 en artikel 3.31, lid 3, van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura-2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura-2000 gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Artikel 3.31, lid 3, van de Wet natuurbescherming

3. Van zorgvuldig handelen is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:
- a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en
 - b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:
 - i. dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;
 - ii. nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en
 - iii. eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of
 - c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, onttorteld of vernield.

GBIEDSBSCHERMING

Onder de gebiedsbescherming vallen de Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland, Beschermde Natuurmonumenten, gebieden ter uitvoering van verdragen en andere internationale verplichtingen (zoals wetlands) en houtopstanden.

NATURA2000

Natura 2000-gebieden zijn gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Voor elk Natura 2000-gebied wordt door de betreffende provincie een beheerplan opgesteld, waarin de nodige instandhoudingsmaatregelen zijn opgenomen.

Artikel 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming stelt over Natura 2000-gebieden het volgende: *'Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.'*

De toetsing betreft het vaststellen of het projectgebied in of in de omgeving van een beschermd natuurgebied gelegen is en of er sprake is van een negatief effect op de beschermde natuurwaarden. Als dit niet het geval is dan is verder onderzoek niet nodig. Indien er wel sprake is van een effect op beschermde natuurwaarden is een aanvullende toetsing noodzakelijk, waarbij wordt vastgesteld in hoeverre er sprake is van een negatief effect.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het beschermingsregime voor gebieden die vallen onder het NNN vloeit voort uit het Natuurbeleidsplan uit 1991 en de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening. Het is in de Nota Ruimte op nationaal niveau en vervolgens door de provincies op provinciaal niveau nader uitgewerkt. Bescherming van deze gebieden is op planologische basis en er wordt van uitgegaan van het "Nee, tenzij"-regime en compensatiebeginsel. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in het NNN het "nee, tenzij"-regime. Indien een voorgenomen ingreep de "nee, tenzij"-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het "nee, tenzij"-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

HOUTOPSTANDEN

Onder de Wet natuurbescherming (houtopstanden) vallen:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd.

Wanneer voor het uitvoeren van werkzaamheden houtopstanden zoals hierboven beschreven gekapt moeten worden geldt een meldings- en herplantplicht. De kapmelding is geen kapvergunning. In sommige gemeenten is een kapvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven. Voordat gekapt wordt, is het raadzaam bij de gemeente na te vragen of een vergunning vereist is. Als dat zo is, moet die apart worden aangevraagd. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt. Binnen drie jaar nadat een bos is gekapt, moet het worden herplant. Deze termijn van drie jaar geldt ook als het bos door een calamiteit (brand, storm, ziekten of plagen) verloren gaat. Na drie jaar moet er een geslaagde herbebossing zijn uitgevoerd. Een herbeplanting die niet goed is aangeslagen moet, binnen 3 jaar na kap, worden ingeboet.

In de Wet natuurbescherming zijn verboden handelingen ten aanzien van houtopstanden opgenomen in artikel 4.2. Deze worden hieronder weergegeven.

Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming

1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt;
 - b. de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, en
 - c. de wijze waarop de melding wordt gedaan.
3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

De meldings- en herplantplicht is niet van toepassing:

- indien houtopstanden worden geveld ter uitvoering van instandhoudingsmaatregelen of ten behoeve van Natura 2000-gebieden;
- voor het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.

In uitzonderingsgevallen kan een kapverbod worden opgelegd als het natuur- en landschapsschoon ernstig geschaad dreigt te worden door de voorgenomen kap. In de praktijk gebeurt dit nagenoeg nooit. Er moet sprake zijn van opstanden of lanen van een uitzonderlijke natuurwaarde of landschappelijke waarde.



BIJLAGE 3 FOTO'S TER PLAATSE



Foto 1: Gemaal en woning aan Commandeurskade



Foto 2: Watergang aan de oostkant van het gemaal.



Foto 3: Bomen in achtertuin aan de Commandeurskade



Foto 4: De te verbreden watergang

BIJLAGE 4 TEKENING BEBOUWDE KOM BOSWET MAASLAND





Datum: 24-07-2018

Getekend: MB

Schaal: 1 : 10.000

Formaat: A - 4

Werknr.

Bladnr.

Project:

Bebouwde kom Maasland



Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden

T 015-380 41 11, F 015-380 99 92

E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl